

# Åbningstale - Kaj Leo Holm Johannesen, Landsstyremand for nordisk samarbejde

## Temaráðstevna 'Sprog i Norden'

den 29. januar 2020

### Kære nordiske venner!

Sproget er et af de vigtigste kommunikationsredskaber for mennesker.

Det er ikke lige meget, hvordan vi bruger sproget som redskab. En af årsagerne til, at et sprog kan 'kører af sporet' kan være, at de unge bruger meget tid på sociale medier og bliver påvirket af fremmedsprog. Derfor kan det være en udfordring for de unge at omstille sig, og finde de rigtige ord til en samtale. De bruger ofte engelske ord mikset ind i sætningerne, og det griber om sig.

En af de vigtigste opgaver i et samfund er at sørge for, at alle børn og unge har adgang og mulighed for at blive undervist i sproget i det land, hvor det vokser op. Her tænker jeg på de børn, som flytter med forældrene til et fremmed land, at de straks får undervisning i sproget, så de hurtigst muligt kan lære at kommunikere med andre, og kan trives i det nye land.

Sproget giver store virkninger og stærke følelser, samtidig som det giver os en identitet og følelse af tilhørighed. Sprogforståelse fremmer samhørighed mellem indbyggerne og kan vise forståelse og overbærenhed overfor hinanden.

De nordiske lande har indgået flere aftaler indenfor sprogsamarbejdet, bl.a. den nordisk sprogkonvention. I konventionen står blandt andet, at alle borgere skal i visse sammenhæng kunne henvende sig til myndighederne i de øvrige lande på deres eget sprog. Ansvar for, at konventionens bestemmelser bliver opfyldt, ligger hos de relevante myndigheder i de enkelt lande, og de individuelle rettigheder varetages i kraft af den nationale lovgivning. Sådanne tiltag er vigtige at arbejde for kontinuerligt.

Flere af sprogene i de nordiske lande er nært beslægtede, derfor kan sprogbrugere forstå hinanden på tværs af sproget. Dog oplever vi tit, at forældre udtaler sig om, at de ikke kan navngive sine børn de navne, som ikke kan udtales i de øvrige nordiske lande. Som et fersk eksempel på sprogforståelse kan jeg nævne, at vinderen af årets Robert pris indenfor kortfilms kategorien, "Ikki illa meint", den færøske Andrias Høgenni, antydede i sin takketale oplevelsen af hindring i sprogudtalelse. Hvordan han i alle disse år har oplevet at leve i et samfund, hvor dem, som han hver dag omgås og kommunikerer med, endnu ikke kan udtale hans navn.

Sproget er en stærk del af vores identitet. Vi mærker en tilhørsfornemmelse, da vi hører vores sprog blive brugt. Når vi fejrer vores nationaldage, er det sproget, som bliver sat højest, og vi får en fornemmelse af ”at høre til”.

På Færøerne er vi godt 50 tusind indbyggere, som taler færøsk. Sproget har vi kunnet bevare på grund af vores geografiske beliggenhed. Ingen anden nation i verden har det færøske sprog som sit modersmål. Siden verden blev mindre med internettet, hvor man kan trække ”hele verden” ind i egen stue, har vi fået en stor udfordring angående det færøske sprog. Derfor har vi som færinger en stor opgave at værne om det færøske sprog og lære vores børn at sætte pris på det.

Derfor er det meget vigtigt og relevant, at Vestnordisk Råd sætter fokus på dette emne, og det er med stor glæde, at jeg hilser alle jer deltagere velkommen, og ønsker jer en udbytterig konference.

Kaj Leo Holm Johannensen